

Jääkausi | 1

Silokalliot ja uurteet

TEHTÄVÄT/FAKTA / Taso 1

Jääkausi | 1

Silokalliot ja uurteet

Miten pyöreä ja sileä kallio! Mitenköhän se on muodostunut? KUVA: Liselott Nyström Forsén

1.

Katso kuvaa ja pohdi seuraavia kysymyksiä.

Vastauksia ei tarvitse tietää.

- Miltä kallio näyttää?
- Mitenköhän se on muodostunut?
- Oletko nähnyt tällaisen kallion lähellä kotiasi?

2.

Lue silokallioiden ja uurteiden muodostumisesta kertova teksti.

Käytä omaa kehoasi tai luonnosta löytämiäsi asioita ja näytä, miltä silokalliot ja uurteet näyttävät.

3.

Näytä silokalliosi muille ja kerro siitä.

Kerro seuraavista asioista:

- Mistä tunnistaa silokallion?
- Miten silokallio on muodostunut?
- Miksi siinä on juovia ja uurteita?

Jääkausi | 1

Silokalliot ja uurteet

Silokalliot ovat jään hiomia kallioita. Ne ovat muodoltaan pitkulaisia. Toinen pää on pyöreä ja kapea. Toinen pää on jyrkkä ja terävähkö. Siksi silokalliot näyttävät valailta tai valtavilta, litteäkasvoisilta etanoilta.

Silokalliot kehittyivät mannerjäätikön alla. Helpointa on nähdä lähellä merta sijaitsevat, mutta niitä on myös metsissä.

KUVA: Liselott Nyström Forsén

Silokallio, jossa uurteita. KUVA: Patrik Bylund

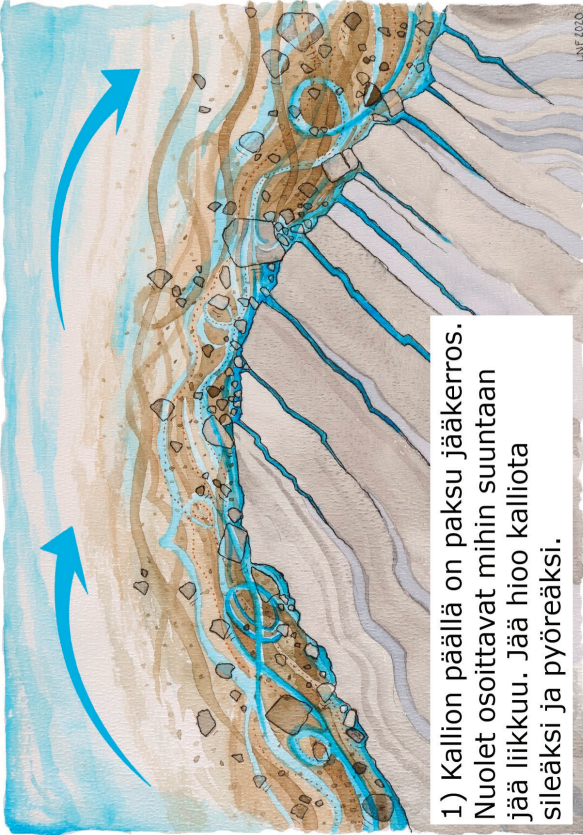
Silokalliot muodostuivat 3 000 metriä paksun jääkerroksen alla. Jää liukui eteenpäin ja hioi kallioita, kunnes ne saivat nykyisen muotonsa. Joskus jäähän takertui soraa ja kiviä. Ne painuivat kalliota vasten niin lujasti, että raapivat sen pintaan juovia ja uria. Niitä kutsutaan uurteiksi.

Maaailmanperintökohteessa on silokallioita siellä täällä. Parhaiten erottuvat lähellä merta sijaitsevat, koska ne eivät ole kasvillisuuden peitossa.

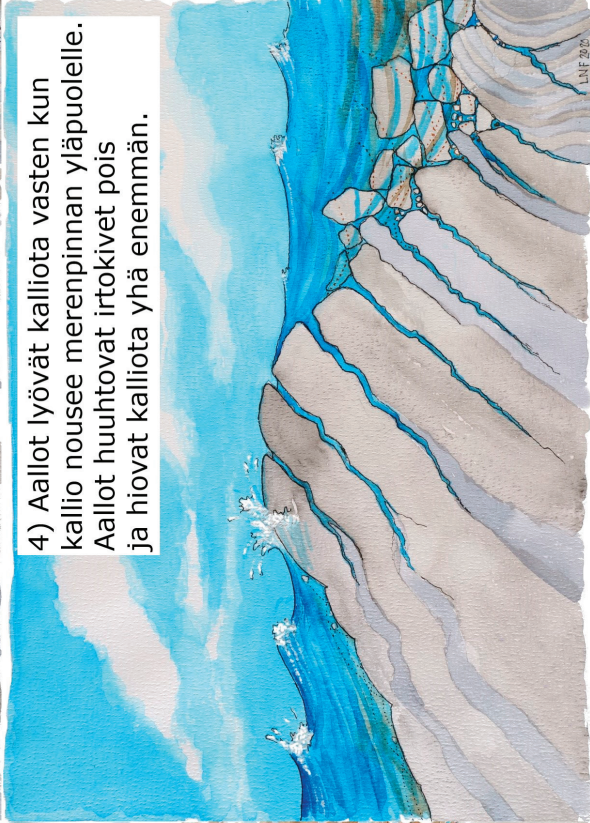
Seuraavalta sivulta näet, miten silokallio muodostuu.

2) Kalliossa on railoja. Railoissa virtaa vettä. Kun vesi jäätyy, kalliosta irtoaa suuria kiviä.

1) Kallion päällä on paksu jääkerros. Nuolet osoittavat mihin suuntaan jää liikkuu. Jää hioo kalliota sileäksi ja pyöreäksi.

4) Aallot lyövät kalliota vasten kun kallio nousee merenpinnan yläpuolelle. Aallot huuhtovat irtokivet pois ja hiovat kalliota yhä enemmän.

3) Irtokivet liikkuvat jään mukana. Kivet voivat päätyä kauas kalliosta, josta ne irtosivat.

KUVITUS: Liselott Nyström Forsén